

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Deres ref.
10/00273-2

Vår ref.
2010-022

Dato
10. november 2010

Høring - Økt utvinning på norsk kontinentalsokkel

Oppsummering

Det vises til brev fra Olje- og energidepartementet av 24.09.2010 der det bes om kommentarer til rapporten "Økt utvinning fra norsk kontinentalsokkel." Jeg har med dette gleden av å sende et felles høringssvar fra 13 oljeselskaper. Der er mange gode og viktige forslag i rapporten men også noen forhold vi vil nyansere.

De endringer i rammevilkårene som har blitt innført for å stimulere letevirksomheten på norsk sokkel, spesielt TFO ordningen i 2003 og ordningen med tilbakebetaling av skattedelen av letekostnadene i 2005, har vært meget vellykket. Letevirksomheten har økt betydelig og har vært lønnsom, både for staten og for selskapene (se side 40 i vedlegg). Vi mener det er viktig at disse ordningene opprettholdes, at TFO området økes ytterligere og at mer areal også gjøres tilgjengelig i de ordinære leterundene.

Samtidig som letevirksomheten fortsetter er det viktig at det oppnås økt utvinning i de eksisterende feltene på norsk sokkel.

Ytterligere ressurser må til, men det er ikke riktig som det antydes i rapporten at mangelen på investeringer i de eksisterende feltene skyldes den økte letevirksomheten. De senere årene har operatørene av de eksisterende feltene gitt slipp på betydelige ressurser, både rigger, ved å la dem gå til utlandet, og personell, gjennom aktive nedbemanningsprosesser.

Det er viktig at myndighetene nå iverksetter tiltak for å øke utvinningen på norsk sokkel på samme måten som det har blitt gjort meget vellykkede tiltak på letesiden. Disse tiltakene må ha som mål å øke antallet, mangfoldet og konkurransen blant operatørene av de eksisterende feltene. Her vil tiltak rettet mot transaksjonsmarkedet være viktig. Dessuten vil det være meget viktig at tilgjengeligheten av rigger og personell bedres. Her bør det legges stor vekt på å prøve og oppnå et felles marked med våre naboland i Nordsjøområdet, noe som også vil kunne bidra sterk til å redusere kostnadene på norsk sokkel.

Innledning

Dette høringsvaret er utarbeidet av Faroe Petroleum Norge AS, Agora Oil & Gas AS, Bridge Energy ASA, Centrica Resources Norge AS, Concedo ASA, Det norske oljeselskap ASA, Lundin Norway AS, North Energy ASA, Norwegian Energy Company ASA (Noreco), Rocksource ASA, Spring Energy Norway AS, Svenska Petroleum Exploration AS og VNG Norge AS.

Selskapene har fått gjennomført en studie av Rystad Energy for å belyse tiltakene i rapporten og underbygge argumentene vi fremlegger (se vedlegg).

I det følgende kommenterer vi på rapporten "Økt utvinning fra norsk kontinentalsokkel" og vi retter fokus mot noen av hovedpunktene vi mener er av stor betydning for fremtidig verdiskaping fra norsk sokkel.

TFO og skatterefusjonsordningen for letekostnader er en stor suksess og er viktig for å utnytte ressursene rundt eksisterende felt

Utvinningsutvalgets mandat har vært å belyse og identifisere hindringer som gjør at samfunnsøkonomisk lønnsomme ressurser i og rundt eksisterende felt i dag ikke hentes opp. I den sammenheng er leting i modne områder rundt eksisterende felt meget sentralt, noe vi mener ikke fremgår klart nok i rapporten. Foruten en betydelig egenverdi vil feltnære funn bidra til økt verdiskaping gjennom forlenget levetid og økte reserver i selve vertsfeltet, samt at det oppnås en nåverdigevinst ved at fjerningskostnadene utsettes. Forlenget levetid vil igjen kunne øke investeringsviljen og føre til ytterligere tiltak for økt utvinning.

Økt aktivitet og verdiskaping

De siste 5 årene har leteaktiviteten på norsk sokkel økt betydelig, eksempelvis fra 15 letebrønner i 2005 til 66 letebrønner i 2009. I løpet av de siste fem årene er det boret flere enn 200 letebrønner som har påvist 70 olje- og gassfelt, med reserver i størrelsesorden 3.300 millioner fat oljeekvivalenter. Anslagsvis tilsvarer dette en verdiskaping på 1.500 mrd kroner (brutto inntekter) som må sees i forhold til letekostnader på 129 mrd kroner (se side 40 i vedlegg).

Funn som er gjort i TFO- og Nordsjørundeareal vil fra 2013 spille en viktig rolle som produsenter på norsk sokkel.

De nye selskapene bidrar stort

De selskapene som har mottatt skatterefusjon på leteaktiviteten har stått for 40% av leteboringen og har bidratt med betydelig verdiskaping på norsk sokkel (se side 41 i vedlegg). Hensikten med å innføre skatterefusjon på letekostnader i 2005 var nettopp å tiltrekke nye aktører til sokkelen. Disse aktørene har funnet det attraktivt å lete etter mindre forekomster i feltnære områder hvor de etablerte selskapene hadde gitt opp eller vurdert mulighetene som for marginale. Dette har ført til at nye interessante funn har blitt gjort. Bare i år har der blitt

gjort flere betydelige funn av denne typen, som for eksempel Avaldsnes, Beta, Maria, Fogelberg og Zidane.

Nytt areal må gjøres tilgjengelig for leting

Den økte leteaktiviteten har levert veldig gode resultater, men nytt leteareal må gjøres tilgjengelig for at denne positive effekten ikke skal dø ut. Vi mener at området som er åpent for TFO tildelinger kan økes ytterligere og at de ordinære leterundene bør inkludere betydelig større områder.

I tillegg bør gamle lisenser som ligger innenfor det definerte TFO arealet, og som ligger utenfor områder hvor det er framlagt Plan for Utbygging og Drift, bli gjenstand for den samme leteaktiviteten som forutsatt i de generelle betingelser for TFO lisensene, dvs. "Drill or Drop" innen 2 år, "BOV or Drop" innen 4 år, "PUD or Drop" innen 6 år. Dette vil kunne gi et viktig bidrag til økt feltnær leting.

Leteaktivitet i forholdet til aktivitet i felt i drift

Utvinningsutvalget skriver at den store tilveksten av nye selskap med fokus på leting kan ha gitt redusert fokus på felt i drift ved at det er oppstått en ubalanse mellom leting og utvinningsaktiviteter. To faktorer trekkes spesielt frem, nemlig knapphet på kompetent personell og knapphet på borerigger.

Kompetanse

Når det gjelder det første punktet vil vi påpeke at det største oljeselskapet på norsk sokkel kvittet seg med en rekke av sine mest erfarne medarbeidere i en omfattende tidligpensjoneringsprosess. Andre store operatører har også gjennomført nedbemanningsprosesser. De nye oljeselskapene har representert en mulighet for disse til å fortsette i arbeid innenfor oljeindustrien. I tillegg har en del av de nye aktørene tilført nytt personell til norsk sokkel ved at de har trukket til seg ressurser fra sine morselskaper.

Riggmarkedet

Når det gjelder riggmarkedet har det siden 2005 vært en sterk økning i antallet rigger på norsk sokkel, nesten utelukkende som et resultat av den økte leteaktiviteten. Det har vært en markant nedgang i produksjonsboring i perioden, men nedgangen gjelder både felt som betjenes av flyttbare enheter og felt som har faste boreinstallasjoner (se side 49-53 i vedlegg). Selv om det var en økning i antallet rigger totalt sett, så lot operatørene av felt i produksjon rigger gå til utlandet i denne perioden. Driveren for redusert boring i modne felt har altså vært manglende vilje blant operatørene til å investere i nye brønner i disse feltene, ikke at riggene har blitt brukt til leteboring.

Forøvrig støtter selskapene utvalgets forslag om at myndighetene bør jobbe for å gjøre det lettere å flytte rigger til og fra norsk sokkel. Dette vil styrke konkurransesituasjonen og ha en positiv effekt på kostnadsutviklingen.

Økt aktørmangfold viktig i alle faser

På samme måte som økt mangfold og konkurranse på letesiden har vært viktig for å oppnå verdiskaping gjennom leteaktiviteten, vil et større mangfold og økt konkurranse være positivt i alle faser av oljevirkksomheten, fra leting via utbygging til produksjon og kanskje særlig i haleproduksjonen.

Det kreves betydelig fokus og innsats både fra operatøren og partnerskapet for å begrense produksjonsfall og øke reservene i halefasen. Utvinningsutvalget peker her på at mindre selskaper kan ha et fortrinn av organisatorisk art ved at de driver mer kostnadseffektivt og har fleksible og fokuserte organisasjoner. Dette er vi enige i og vi vil også påpeke at større materialitet for rettighetshaverne i halefasen er en viktig faktor for å oppnå bedre resultater. Stor materialitet betyr at aktiviteten i halefasen er viktig for selskapene relativt til selskapenes størrelse. I mange av de modne feltene på norsk sokkel i dag utgjør netto produksjon fra feltet en ubetydelig andel av operatørens totale produksjon (i mange tilfeller mindre enn 1 %). For et selskap der haleproduksjonen utgjør en stor andel av selskapets totalproduksjon vil insentivet til å bruke selskapets ekspertise til å maksimere utvinningen fra feltet være sterkere. Hvert ekstra lønnsomt fat som utvinnes vil ha en relativt sett stor innvirkning på selskapets lønnsomhet.

Annenhåndsmarkedet

Utvinningsutvalget peker på at annenhåndsmarkedet for kjøp og salg av eierandeler i lisenser kan være en sentral mekanisme for å få gjennomført tiltak for økt utvinning. Sammenlignet med britisk sokkel har markedet for omsetning av andeler i produserende felt vært betydelig mindre aktivt i Norge.

Et konkret virkemiddel myndighetene har tilgjengelig er å selge SDØE andeler i både modne og små felt. Vi mener at begrunnelsen for å restrukturere SDØE porteføljen i 2002 er minst like relevant i dag, i særdeleshet argumentet om økt mangfold og konkurranse på sokkelen (St.prp. nr. 36 (2000-2001)). Nye eiere vil kunne tilføre ny giv og bidra til revitalisering av feltene, slik det har vært flere gode eksempler på i etterkant av SDØE salgene (se side 65 i vedlegg).

Et annet hinder for økt omsetning av feltandeler er fjerningsforpliktelsene. For mindre selskaper kan det være vanskelig å stille nødvendige garantier for fjerningsforpliktelsene, noe som vanskeliggjør mulige transaksjoner. Dersom staten avklarer at det vil være skattefritak for garantier knyttet til fjerning ville et betydelig hinder i forhold til transaksjonsmarkedet være fjernet.

Utvinningsutvalget påpeker at skifte av eierandeler må sees i sammenheng med dagens stemmereglene og anbefaler at disse endres slik at flertallsprinsippet gjelder. Det er verdt å merke seg at mindre selskaper med mindre eierandeler ofte er meget aktive og konstruktive partnere. Dersom noen eiere ikke er interessert i å investere i økt utvinning bør man heller avhende sin eierandel til andre som er villige til å investere. Utfordringen er at det like godt kan være et mindretall som et flertall som har den mest konstruktive tilnærming. En større deltakelse fra OD i styringskomiteene vil kunne være med på å disiplinere og eventuelt påskynde en positiv utvikling i lisensene. Stemmereglene vil alene ikke løse dette.

Målrettede tiltak for økt utvinning

Det er viktig å prioritere de tiltakene som er målrettet og har klare insentiver. I en situasjon med ressursknappet er det viktig å ikke igangsette de forslagene som ikke tilfredsstiller slike kriterier. To tiltak skiller seg ut i rekken:

Piloter

Vi støtter fokuset på stimulering av piloter. Insitamenter for piloter er et svært viktig virkemiddel for teknologiutvikling innen IOR. Det viktigste insitamentet vil være skatterefusjon etter samme system som for leteaktivitet. For å kvalifisere for skatterefusjon kan det etableres et enkelt søknadssystem til OD med klare tidsfrister. Vi anbefaler at OD må pålegges å svare innen 3 måneder og rettighetshaverne har 12 måneder på seg til gjennomføring.

Sikre tilgang til bruk av eksisterende innretninger

For marginale felt i modne områder er det avgjørende å få enklest mulig tilgang til billigst mulig prosessering for å kunne realiseres. Ved dagens praksis ser vi at mange innretninger har god fortjeneste fra tredjeparts tariffinnbetalinger. Vi ser også at det i en del tilfeller er begrenset vilje til å prise tjenesten lavt nok til at enkelte funn blir realisert. Vi anbefaler derfor at "forskrift om andres bruk av innretninger" strammes inn, og at myndighetene forsterker oppfølgingen av at denne følges hensiktsmessig.

Et annet poeng i denne sammenheng er kostnadsnivået på norsk sokkel. Som utvinningsutvalget påpeker (fig 4.3 i rapporten), har driftskostnadene på norsk sokkel hatt en dramatisk økning de siste årene. Hvis ikke denne utviklingen endres, vil mange av de nye funnene bli uøkonomiske. Vi vil derfor støtte forslaget om at Olje- og energidepartementet nedsetter et utvalg som får som mandat å foreslå tiltak for å redusere driftskostnadene (Norsok II).

Konklusjon

For å maksimere verdiskapingen fra norsk sokkel trengs bred innsats og investeringsvilje i alle faser av E&P livssyklusen. Leting i feltnære områder er en viktig aktivitet i denne sammenheng, og denne delen av petroleumsvirksomheten har fungert utmerket de senere årene etter at TFO og skatterefusjonsordningene ble innført.

De positive resultatene på letesiden har vist at et mangfoldig aktørbilde og økt konkurranse er viktig for verdiskapingen, og myndigheten bør prøve å få til tilsvarende mangfold og konkurranse også på utbyggings- og driftsiden.

Der er fortsatt mange spennende muligheter på norsk sokkel, både i modne og umodne områder, og selskapene bak dette høringssvaret ser positivt på fremtiden og ser frem til å fortsette virksomheten i Norge under stabile og forutsigbare rammevilkår.

Med vennlig hilsen,

På vegne av Faroe Petroleum Norge AS, Agora Oil & Gas AS, Bridge Energy ASA, Centrica Resources Norge AS, Concedo ASA, Det norske oljeselskap ASA, Lundin Norway AS, North Energy ASA, Norwegian Energy Company ASA (Noreco), Rocksource ASA, Spring Energy Norway AS, Svenska Petroleum Exploration AS og VNG Norge AS.

Helge Hammer
Managing Director Faroe Petroleum Norge AS
Telefonnummer: +47 51 21 51 02
E-mail: hhammer@faroe-petroleum.com

Vedlegg – Vurdering av utvalgte problemstillinger for norsk sokkel, en rapport av Rystad Energy